חוברת תלמיד • קריאה והבנה • 🎒 חט"ב (לכיתות ז'–ט')

♻️ מה שנשאר אחרינו: סביבה וקיימות

לאן נוסע הזבל, מה זו טביעת רגל פחמנית, איך שלוש מאות בקבוקים משנים כיתה, והאם לאסור פלסטיק חד־פעמי — צוללים בשלבים: מתחילים על פני המים ויורדים לעומק.

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

🧰 כלים לקריאה

דף האסטרטגיות 6
מפת הצלילה 7
סימניות לגזירה 8
כרטיסי מילים לקיפול 9

📖 טקסט ושאלות

הטקסט: לאן נוסע הזבל שלנו? 10
חלק א' – שחייה על פני השטח 12
חלק ב' – צלילה 13
חלק ג' – מעמקים 15
בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה 17
מהדורה למורה ומפתח תשובות 2

איך משתמשים?

א. מתחילים בדף האסטרטגיות ובמפת הצלילה. ב. קוראים את הטקסט ועוצרים בתחנת העצירה. ג. עונים על השאלות לפי העומק: פני המים, צלילה והמעמקים. ד. מסיימים בבדיקה עצמית ובכרטיס יציאה.

להדפסה · ניסוח לבנים ולבנות · ⚫ עובד גם בשחור־לבן · 🎒 חט"ב

מהדורה למורה

מהדורה למורה – מערך ומפתח תשובות

👩‍🏫 מהדורה למורה – 🎒 חט"ב. כאן מרוכז כל מה שצריך לפני השיעור: מטרות, מערך ל־45 דקות, גרסה קצרה, חיבור למודלים של חוסן, טיפים ומפתח תשובות. אפשר להסיר את הדפים האלה לפני צילום החוברת לתלמידים.

🎯 מטרות השיעור

- לאתר מידע גלוי בטקסט ובטבלה: לאן נוסע הזבל, מה מכניסים לכל פח ומהי טביעת רגל פחמנית, ולהסיק מסקנות מעשיות מן המידע.
- לזהות מבנה של טקסט: עלילה ונקודת מפנה בסיפור, כותרות משנה וטבלה בטקסט מידעי, טענה, נימוקים, טענת נגד ומענה בטקסט טיעוני, ולהבין את תפקידן של מילות קישור.
- לגבש עמדה מנומקת על קיימות ולבחור צעד קטן, אישי או כיתתי, שאפשר לעשות כבר השבוע, מתוך תקווה ופעולה משותפת.

⚡ גרסה קצרה – 10 דקות

קוראים יחד בקול את הטבלה של ארבעת הפחים ואת הפסקה על 'פריט מלוכלך אחד', ועונים בעל פה על שתי שאלות פני המים. משחקים סבב מהיר של 'פעולה ירוקה או לא בדיוק?', וכל אחד ואחת מסיימים במשפט: 'צעד קטן שאעשה השבוע: ...'.

💬 שאלת פתיחה לכיתה

חשבו על הדבר האחרון שזרקתם לפח היום. לאן לדעתכם הוא נוסע עכשיו, ומה היה יכול לקרות לו אילו הגיע לפח אחר?

מהדורה למורה

מהדורה למורה – מערך ומפתח תשובות (המשך)

חוסן ואכפתיות: גש"ר מאח"ד • עש"ן ד"ק • מעש"ה

גש"ר מאח"ד: פעולה כיתתית משותפת כמו הפרויקט של אלה מחזקת את ערוץ החברה. דאגה לעולם ולאדמה היא ערוץ האמונה והערכים, והמצאת פתרונות ודמיון השתיל שגדל לעץ מפעילים את ערוץ הדמיון. כשהדאגה לאקלים מציפה אפשר להיעזר בעש"ן ד"ק: ע – עצור, ש – שרירים (לקפוץ אגרופים ולשחרר לאט), נ – נשימה (שאיפה איטית ונשיפה ארוכה), ד – דיבור עצמי ('צעדים קטנים משנים'), ק – קדימה (לבחור צעד קטן אחד ולהמשיך). חבר/ה שמתייאש/ת? מעש"ה: מ – מחויבות 'אני כאן איתך', ע – עידוד לפעולה (משימה קטנה עכשיו), ש – שאלות שמפעילות חשיבה (מה אפשר לעשות? מה עוזר לך?), ה – הבניית רצף (מה קרה, מה עכשיו ומה הלאה). הידיעות על משבר האקלים מכבידות עליכם? גש"ר מאח"ד עוזר להפוך דאגה לפעולה: בחרו שני ערוצים וכתבו צעד קטן לכל אחד – חברה (פרויקט עם הכיתה, כמו הבקבוקים של אלה), אמונה וערכים (מה חשוב לי לשמור לדור הבא), פעילות (ממיינים, ממחזרים, מביאים בקבוק משלי), דמיון (איך תיראה השכונה שלנו נקייה יותר). ואם הדאגה כבדה מדי – מדברים עם מבוגר/ת שסומכים עליו/ה.

מערך שיעור – 45 דקות

דקות	שלב	מה קורה
5	**פתיחה וצלילה ראשונה**	שאלת הפתיחה: 'הדבר האחרון שזרקתם לפח – לאן הוא נוסע עכשיו?' הצגת שקופית הפתיחה ושלושת מפלסי הצלילה: פני המים, מתחת למים והמעמקים.
10	**לפני הקריאה ובמהלכה**	כל קבוצה מקבלת טקסט לפי רמה: הסיפור על אלה והבקבוקים, הטקסט המידעי על ארבעת הפחים, המאמר הטיעוני על פלסטיק חד־פעמי או הטקסט הפשוט על טביעת רגל פחמנית. מציצים בכותרות ובטבלה, קוראים ועוצרים בתחנת העצירה.
10	**צוללים לעומק**	שאלות פני המים ושאלות מתחת למים, לחיצה על המשפט בטקסט ומיון. מדגישים את מבנה הטקסט: נקודת מפנה, כותרות משנה וטבלה, או טענה, טענת נגד ומענה.
8	**חדר המשחקים**	בזוגות: 'פעולה ירוקה או לא בדיוק?', נכון או לא נכון, ומילות קישור. כל זוג מסביר פריט אחד במילים שלו.
8	**מעגל שיח: המעמקים**	שתיים או שלוש שאלות דיון. בוחרים יחד צעד כיתתי קטן אחד, למשל פינת מיון בכיתה או בקבוק אישי לכל אחד ואחת.
4	**כרטיס יציאה**	כל תלמיד ותלמידה כותבים דבר אחד שלמדו וצעד קטן אחד לשבוע הקרוב.

מהדורה למורה

מהדורה למורה – מערך ומפתח תשובות (המשך)

💡 טיפים להנחיה

- שלוש צלילות בכל טקסט: לפני הקריאה מציצים בכותרות, בטבלה ובאיור ומנחשים את המטרה. בזמן הקריאה עוצרים בתחנת העצירה. אחרי הקריאה עוברים מפני המים (מה כתוב) אל מתחת למים (למה הכותב בחר כך) ואל המעמקים (מה זה אומר לחיים שלנו). מומלץ לבקש מהתלמידים להצביע על המשפט בטקסט שמוכיח את התשובה.
- שומרים על טון רגוע ומלא תקווה: מדגישים צעדים קטנים ופעולה משותפת ולא אשמה או פחד. מזכירים, כמו בטקסט, ש'האחריות לא רק עליכם'. בטקסט הטיעוני מבקשים להבחין בין איסור לבין חלופה נוחה, ולבנות טיעון שיש בו טענה, טענת נגד ומענה.
- מרחב בטוח: השיעור נועד לתמיכה וללמידה ולא לטיפול. אם עולים חשש או מועקה סביב משבר האקלים, מכירים בתחושה ומזמינים לדבר עם מבוגר/ת שסומכים עליו. בכל דאגה לתלמיד או לתלמידה פונים ליועצת.

✍️ הכוונה לשאלה הפתוחה – חט"ב

תשובה אישית. תשובה טובה פותחת בטענה ('כן, שווה להשקיע כמה שניות...'), עוקבת אחרי מסע הפריט אחרי הזריקה ומביאה שני נימוקים מן הטקסט או מן הטבלה: פריט אחד עלול לקלקל מכולה שלמה, ושטיפה מהירה הופכת אשפה למשאב. בסוף היא בוחרת שתי פעולות קטנות וברורות ומציינת סיבה מעשית שתעזור להתמיד בהן.

🔑 מפתח תשובות למורה – 🎒 חט"ב. שאלות פתוחות: תשובות אישיות. מחפשים תשובה שנשענת על הטקסט, מנומקת ומנוסחת במשפטים שלמים.

מהדורה למורה

מהדורה למורה – מערך ומפתח תשובות (המשך)

שאלה	תשובה
1	ב. כקילו וחצי
2	ג. פח סגול
3	ב. כי הוא עלול לקלקל מכולה שלמה של חומרים שהיה אפשר למחזר
4	א. שאנשים משתפים פעולה כשיש לפריט ערך
5	1. נכון | 2. לא נכון | 3. לא נכון | 4. נכון
7	„קודם לצמצם, אחר כך לעשות שימוש חוזר…"
8	שוטפים בקבוק לפני שזורקים אותו לפח הכתום ← 🌱 פעולה ירוקה; זורקים סוללה ישנה לפח הרגיל כי 'זה קטן' ← 🗑️ לא בדיוק; מחזירים בקבוקי פיקדון למכונה בסופר ← 🌱 פעולה ירוקה; זורקים קרטון פיצה שמנוני לפח הכחול ← 🗑️ לא בדיוק; באים לקניות עם שקית רב־פעמית מהבית ← 🌱 פעולה ירוקה; ממלאים כוס חד־פעמית חדשה בכל שתייה ← 🗑️ לא בדיוק
9	1–ב, 2–ד, 3–א, 4–ג
10	ב. ח־ז־ר

כלים לקריאה

דף האסטרטגיות: איך קוראים לעומק?

לפני הטקסט

🔎 **מציצים בכותרת ובתמונה**
על מה הטקסט? מה כבר ידוע לי על הנושא?

🎯 **קובעים מטרה**
למה אני קורא/ת? למידע, להנאה, כדי לגבש דעה?

🧩 **מזהים סוג טקסט**
סיפור? כתבה? טור אישי? כל סוג נקרא אחרת.

בזמן הטקסט

✏️ **מסמנים בעיפרון**
מילה לא מוכרת – עיגול. משפט חשוב – קו.

🛑 **עוצרים בתחנות**
מה קרה עד עכשיו? מה אני מנחש/ת שיקרה?

🔗 **מחפשים קשרים**
סיבה ותוצאה, לפני ואחרי, טענה ונימוק.

אחרי הטקסט

📝 **מסכמים במשפט**
מה הרעיון המרכזי – במילים שלי?

💭 **מגיבים**
מסכים/ה? לא מסכים/ה? למה?

🔄 **מחברים לחיים**
איפה פגשתי משהו דומה? מה אקח איתי?

🖍️ מקרא סימונים בעיפרון

○	___	?	!	♥
מילה לא מוכרת	משפט חשוב	לא הבנתי	מפתיע אותי	מתחבר אליי

✅ רשימת בדיקה לקורא/ת

- ☐ קראתי את הכותרת ושאלתי את עצמי על מה הטקסט
- ☐ קראתי את כל הטקסט עד הסוף
- ☐ סימנתי מילה שלא הבנתי
- ☐ קראתי שוב את מה שלא היה ברור

🎯 המטרה שלי בקריאה

למה אני קורא/ת את הטקסט הזה? מה הייתי רוצה לגלות?

כלים לקריאה

מפת הצלילה: סוג הטקסט ומילים חדשות

🗺️ מפת הצלילה שלי

🏊 **שחייה על פני השטח**
מוצאים מידע שכתוב בטקסט

🤿 **צלילה**
מסיקים, מקשרים ובודקים מילים ומבנה

🐠 **מעמקים**
חושבים, מביעים דעה ויוצרים

🧩 סוג הטקסט: טקסט מידעי עם טבלה

מה מאפיין את סוג הטקסט הזה? כתבו שני סימנים שתחפשו בקריאה:

_____

_____

🔮 לפני שצוללים

מה אני חושב/ת שיקרה בטקסט? (לפי הכותרת)

_____

_____

📚 מילים חדשות

מילה	פירוש	משפט משלי
מטמנה	מקום גדול שבו קוברים זבל באדמה	
תחנת מיון	מקום שבו מפרידים את הזבל לפי סוגים	
עיסה	חומר רך ודביק שנוצר כשנייר מתפרק במים	
פיקדון	כסף שמשלמים מראש ומקבלים בחזרה כשמחזירים את הבקבוק	
משאב	חומר שיש לו ערך ואפשר להשתמש בו שוב	

כלים לקריאה

סימניות לגזירה

✂️ גזרו לאורך הקו המקווקו

פני המים

כתוב בטקסט

- מי? מה? איפה? מתי?
- איזה פרט מוכיח?
- מה קרה קודם ומה אחר כך?
- איפה זה כתוב?

✍️ **השאלה שלי:**

📖 מה שנשאר אחרינו: סביבה וקיימות 🎒 חט"ב

צלילה

בין השורות

- למה זה קרה?
- מה הדמות מרגישה – בלי שנאמר?
- מה פירוש הביטוי?
- איך בנוי הטקסט?

✍️ **השאלה שלי:**

📖 מה שנשאר אחרינו: סביבה וקיימות 🎒 חט"ב

המעמקים

מעבר לשורות

- מה דעתי – ולמה?
- מה הייתי עושה במקום הדמות?
- מה הטקסט מלמד על החיים?
- איך הייתי ממשיך/ה את הטקסט?

✍️ **השאלה שלי:**

📖 מה שנשאר אחרינו: סביבה וקיימות 🎒 חט"ב

כלים לקריאה

כרטיסי מילים לקיפול

✂️ גזרו כל כרטיס, קפלו לאורך הקו המנוקד שבאמצע – המילה מקדימה והפירוש מאחור. תרגלו בזוגות.

מטמנה	מקום גדול שבו קוברים זבל באדמה
תחנת מיון	מקום שבו מפרידים את הזבל לפי סוגים
עיסה	חומר רך ודביק שנוצר כשנייר מתפרק במים
פיקדון	כסף שמשלמים מראש ומקבלים בחזרה כשמחזירים את הבקבוק
משאב	חומר שיש לו ערך ואפשר להשתמש בו שוב
נעלם מהעיניים	כבר לא רואים אותו, אבל הוא עדיין קיים
להפיל מכולה שלמה	לקלקל את כל החומרים שבמכולה
עושים את ההבדל הגדול	משפיעים מאוד על התוצאה

הטקסט • טקסט מידעי עם טבלה

לאן נוסע הזבל שלנו?

לפני הקריאה

סוג הטקסט: טקסט מידעי עם טבלה. חשבו על הדבר האחרון שזרקתם לפח היום. לאן לדעתכם הוא נמצא עכשיו, ומה יקרה לו בשבוע הקרוב?

הניחוש שלי: _____

1 המסע של הזבל. כל אחד ואחת מאיתנו מייצרים בערך קילו וחצי זבל ביום: קליפת בננה, שקית חטיף, קרטון של משלוח, בקבוק שמפו. רגע אחרי שהפריט נזרק לפח הוא נעלם מהעיניים, אבל הוא לא באמת נעלם. הוא מתחיל מסע: משאית, תחנת מיון, מפעל מיחזור או מטמנה. השאלה לאן המסע הזה מגיע תלויה בהחלטה קטנה שאנחנו מקבלים ליד הפח.

2 פחים בכמה צבעים, כלל אחד פשוט. בשכונות רבות בישראל עומדים היום פחים בכמה צבעים: כתום לאריזות, כחול לנייר ולקרטון, סגול לזכוכית, ובחלק מהיישובים גם חום לשאריות אוכל. זה נראה מסובך, אבל הכלל פשוט: כשהפריט מגיע לפח הנכון, יש לו סיכוי טוב להפוך למשהו חדש. כשהוא מגיע לפח הלא נכון, הוא לא רק לא ממוחזר. הוא עלול לקלקל מכולה שלמה של חומרים שהיה אפשר למחזר.

3 מה קורה אחרי המשאית. מה קורה אחרי שהמשאית אוספת? בנייר ובזכוכית התהליך מצליח יפה: הנייר מתפרק לעיסה, הזכוכית נטחנת ונמסה, ושניהם הופכים למוצר חדש. באריזות פלסטיק זה מורכב יותר: רק חלק מהסוגים מתמחזרים בפועל, והשאר נשרף או נקבר. ולכן הסדר הנכון הוא: קודם לצמצם, אחר כך לעשות שימוש חוזר, ורק בסוף למחזר.

מילון קטן

מטמנה
מקום גדול שבו קוברים זבל באדמה

תחנת מיון
מקום שבו מפרידים את הזבל לפי סוגים

עיסה
חומר רך ודביק שנוצר כשנייר מתפרק במים

פיקדון
כסף שמשלמים מראש ומקבלים בחזרה כשמחזירים את הבקבוק

משאב
חומר שיש לו ערך ואפשר להשתמש בו שוב

הערות שלי

_____

_____

תחנת עצירה: ⏸ תחנת עצירה: חשבו על שלושה פריטים שזרקתם היום. לאיזה פח כל אחד מהם היה צריך להגיע? האם הוא באמת הגיע לשם?

_____

4 פריט מלוכלך אחד. דוגמה קטנה שמפתיעה הרבה אנשים היא קרטון של פיצה. את החלק הנקי אפשר למחזר, אבל החלק עם כתמי השמן פוגע באיכות הנייר כולו. אותו כלל עובד גם עם בקבוק שנשארו בו שאריות: פריט מלוכלך אחד יכול להפיל מכולה שלמה. לכן שטיפה מהירה של כמה שניות הופכת אשפה למשאב.

הטקסט • טקסט מידעי עם טבלה

לאן נוסע הזבל שלנו? (המשך)

5 סיפור הצלחה ישראלי. יש גם סיפור הצלחה ישראלי: פיקדון הבקבוקים. על בקבוקי שתייה משלמים פיקדון, ומקבלים אותו בחזרה כשמחזירים אותם למכונה בסופר. שלושים אגורות לבקבוק לא נשמע הרבה, אבל המערכת הזו מחזירה כמות עצומה של בקבוקים למיחזור. זו הוכחה שכשנותנים לפריט ערך, אנשים משתפים פעולה.

6 מה זוכרים ליד הפח. אז מה שווה לזכור ליד הפח? הטבלה מסדרת את ארבעת הזרמים המרכזיים. שימו לב לעמודה האחרונה: שם מסתתרים הטיפים הקטנים שעושים את ההבדל הגדול.

📊 **ארבעה פחים, ארבעה מסעות: מה זוכרים ליד הפח**

סוג הפסולת ודוגמאות מהבית	לאן ממיינים	טיפ קטן
נייר וקרטון: מחברות ישנות, קרטון משלוחים	פח כחול	לקפל ולשטח – חוסך מקום במשאית
אריזות: בקבוק שמפו, שקית חטיפים, פחית שתייה	פח כתום	שטיפה מהירה מצילה מכולה שלמה
זכוכית: צנצנת ריבה, בקבוק רוטב	פח סגול (מתקן לזכוכית)	זכוכית מתמחזרת שוב ושוב בלי לאבד איכות
שאריות אוכל: קליפות, שאריות ארוחה, פסולת גינה	פח חום / קומפוסט	הופכות לדשן שמחזיר חיים לאדמה

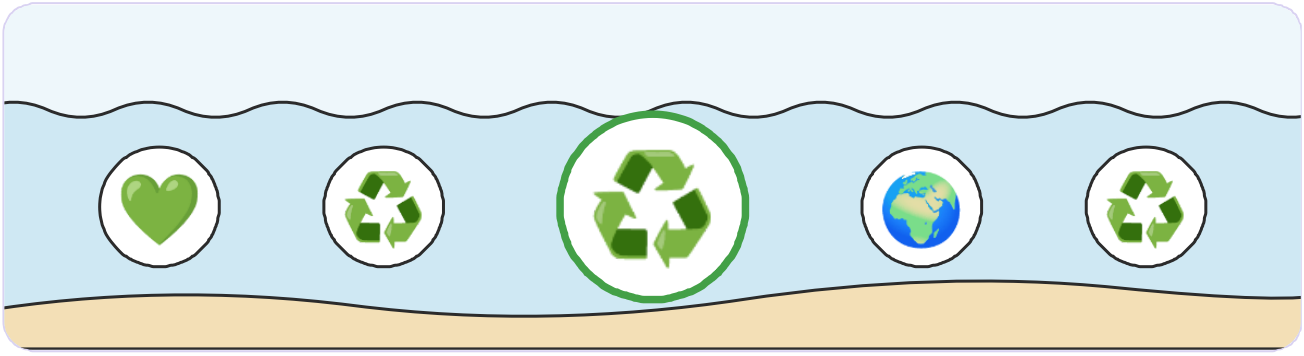

שאלות לפי עומק · חט"ב

לאן נוסע הזבל שלנו?

שם: _____

חלק א' – שחייה על פני השטח

בואו נצא למסע בעקבות הזבל ונאתר בטקסט ובטבלה את העובדות החשובות.

1 פני המים · כתוב בטקסט · איתור מידע

בערך כמה זבל מייצר כל אחד ואחת מאיתנו ביום, לפי הטקסט?

א) כמאתיים גרם
ב) כקילו וחצי
ג) כחמישה קילוגרמים

2 פני המים · כתוב בטקסט · איתור מידע

לפי הטבלה, לאיזה פח ממיינים צנצנת ריבה ריקה?

א) פח כתום
ב) פח כחול
ג) פח סגול

3 פני המים · כתוב בטקסט · איתור מידע

למה פריט אחד בפח הלא נכון הוא בעיה גדולה יותר ממה שנראה?

א) כי הוא תופס הרבה מקום בפח
ב) כי הוא עלול לקלקל מכולה שלמה של חומרים שהיה אפשר למחזר
ג) כי הוא מסמן שהפח מלא

4 פני המים · כתוב בטקסט · איתור מידע

מה מוכיח סיפור פיקדון הבקבוקים, לפי הטקסט?

א) שאנשים משתפים פעולה כשיש לפריט ערך
ב) שאי אפשר למחזר בקבוקים
ג) שזכוכית שווה יותר מפלסטיק

5 פני המים · כתוב בטקסט · בדיקת פרטים

נכון או לא נכון? סמנו ✓ בטבלה

המשפט	✓ נכון	✗ לא נכון
לפי הטקסט, כל אחד ואחת מאיתנו מייצרים בערך קילו וחצי זבל ביום.	☐	☐
לפי הטבלה, נייר וקרטון ממיינים לפח הכתום.	☐	☐
לפי הטקסט, הסדר הנכון הוא קודם למחזר ורק בסוף לצמצם.	☐	☐
את החלק הנקי של קרטון הפיצה אפשר למחזר.	☐	☐

שאלות לפי עומק • 🎒 חט"ב

לאן נוסע הזבל שלנו? (המשך)

שם: _____

6 🏊 פני המים • כתוב בטקסט · אוצר מילים בהקשר

השלימו את המשפטים בעזרת מחסן המילים

מחסן מילים: עיסה | פיקדון | מטמנה | קומפוסט

1. בתהליך המיחזור הנייר מתפרק ל_____.
2. על בקבוקי שתייה משלמים _____, ומקבלים אותו בחזרה בסופר.
3. המסע של הזבל יכול להסתיים במפעל מיחזור או ב_____.

חלק ב' – צלילה

עכשיו נצלול עמוק יותר: נסיק מסקנות, נחבר בין חלקי הטקסט ונבחן את השפה שלו.

7 🤿 צלילה • בין השורות · סימון בטקסט

מסמנים בטקסט

- סמנו בצהוב את המשפט שמסביר מה קורה כשפריט מגיע לפח הלא נכון.
- סמנו בירוק את המשפט שמסביר מה מוכיח סיפור פיקדון הבקבוקים.
- סמנו בקו את חלק המשפט שמתאר את הסדר הנכון בטיפול בפסולת.

8 🤿 צלילה • בין השורות · מיון וארגון

פעולה ירוקה או לא בדיוק? מיינו כל מעשה לפי מה שלמדתם בטקסט ובטבלה. (מיינו: סמנו ✓ בעמודה המתאימה)

הפריט	🌱 פעולה ירוקה	🗑️ לא בדיוק
שוטפים בקבוק לפני שזורקים אותו לפח הכתום	☐	☐
זורקים סוללה ישנה לפח הרגיל כי 'זה קטן'	☐	☐
מחזירים בקבוקי פיקדון למכונה בסופר	☐	☐
זורקים קרטון פיצה שמנוני לפח הכחול	☐	☐
באים לקניות עם שקית רב־פעמית מהבית	☐	☐
ממלאים כוס חד־פעמית חדשה בכל שתייה	☐	☐

שאלות לפי עומק • חט"ב

לאן נוסע הזבל שלנו? (המשך)

שם: _____

9 צלילה • בין השורות | קישור מושגים

מתחו קו בין הביטוי מהטקסט לפירוש שלו

1. נעלם מהעיניים	א. משפיעים מאוד על התוצאה
2. להפיל מכולה שלמה	ב. כבר לא רואים אותו, אבל הוא עדיין קיים
3. עושים את ההבדל הגדול	ג. עושים יחד את מה שנדרש
4. משתפים פעולה	ד. לקלקל את כל החומרים שבמכולה

10 צלילה • בין השורות | משמעות ביטוי

המילים 'למחזר', 'שימוש חוזר' ו'בחזרה' מופיעות בטקסט. מה השורש המשותף להן?

א) מ־ח־ז

ב) ח־ז־ר

ג) ז־ר־ק

11 צלילה • בין השורות | מארגן גרפי

השלימו את הטבלה לפי הסדר הנכון שמופיע בפסקה השלישית, והוסיפו דוגמה משלכם.

השלב	מה הוא אומר	דוגמה מהבית שלי

שאלות לפי עומק • חט"ב

לאן נוסע הזבל שלנו? (המשך)

שם: _____

חלק ג' – מעמקים

במעמקים תביעו דעה, תיצרו ותחשבו מה אתם יכולים לשנות ליד הפח שלכם.

12 המעמקים • מעבר לשורות · העברה למקרה חדש

מה יואב יכול לחשוב ולעשות כדי להמשיך? היעזרו במה שלמדתם בטקסט.

🔍 **מקרה לבחינה: פינת המיחזור של יואב**

יואב, תלמיד כיתה ח', הקים פינת מיחזור בכיתה עם פח כתום ופח כחול. אחרי שבוע גילה שחברים זורקים לפחים שאריות אוכל ובקבוקים מלוכלכים, וחלקם אפילו צוחקים על הרעיון. הוא מרגיש מתוסכל ושוקל לוותר.

13 המעמקים • מעבר לשורות · כתיבה ונימוק

הטקסט אומר שהזבל 'לא באמת נעלם'. כתבו פסקת דעה מנומקת (5–7 שורות): האם לדעתכם שווה להשקיע כמה שניות במיון ובשטיפה ליד הפח? פתחו בטענה ברורה, הביאו שני נימוקים מן הטקסט או מן הטבלה, וסיימו בשתי פעולות קטנות שהכי קל לכם לאמץ השבוע, ובמה שיעזור לכם להתמיד בהן.

שאלות לפי עומק • 🎒 חט"ב

לאן נוסע הזבל שלנו? (המשך)

שם: _____

14 המעמקים • מעבר לשורות | כלי חוסן

חבר/ה מספר/ת לכם שהם מרגישים חסרי אונים: "יש כל כך הרבה זבל, מה כבר אני יכול/ה לשנות?". כתבו שיחה קצרה לפי מעש"ה: משפט של מחויבות ("אני כאן איתך"), הצעה למשימה קטנה (למשל לשטוף בקבוק לפני שזורקים), שאלה שמעוררת חשיבה, וסיכום: מה קרה, מה עכשיו, מה הלאה.

15 המעמקים • מעבר לשורות | שיח בכיתה

מעגל שיח 🗣️

- הזבל 'לא באמת נעלם', וגם טביעת הרגל הפחמנית 'מתחבאת'. מה משותף לשני הרעיונות, ולמה קל לנו לשכוח את מה שאיננו רואים?
- אלה הפכה רעיון של ילדה אחת לפרויקט של כיתה שלמה. מה גרם לאחרים להצטרף, ואיזו מטרה משותפת הייתה יכולה לחבר את הכיתה שלנו?
- האם הוגן לבקש מבני נוער לשנות הרגלים כשחברות ומפעלים מייצרים את רוב הפליטות? חשבו גם על רעיון 'האיתות לשוק'.
- 'קודם בונים את הדרך הקלה לעשות את הדבר הנכון, ורק אחר כך סוגרים את הדרך הקלה לעשות את הדבר הלא נכון.' איפה בבית הספר שלנו הכלל הזה יכול לעבוד?

16 המעמקים • מעבר לשורות | ייצוג חזותי

שרטטו את המסע של פריט אחד מהבית (למשל בקבוק שמפו או קרטון פיצה) מהרגע שנזרק ועד סוף הדרך: פעם כשהוא מגיע לפח הנכון, ופעם כשהוא מגיע לפח הלא נכון.

בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה

בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה

🪞 בודקים את עצמנו

סמנו בכל שורה איך אתם מרגישים

	בטוח/ה	בערך	עוד לא
אני יודע/ת להסביר למה פריט מלוכלך אחד יכול לקלקל מכולה שלמה.	😀	🙂	🤔
אני יודע/ת לאתר בטבלה לאיזה פח ממיינים כל סוג פסולת.	😀	🙂	🤔
אני יודע/ת לנמק בעזרת הטקסט למה הסדר הוא לצמצם, לעשות שימוש חוזר ולמחזר.	😀	🙂	🤔

✂️

🎟️ כרטיס יציאה

♻️ מה שנשאר אחרינו: סביבה וקיימות • חט"ב

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

1. דבר אחד שהפתיע אותי בטקסט:

_____

_____

2. פריט אחד שאמיין אחרת מעכשיו, ולאיזה פח:

_____

_____

3. שאלה שעדיין יש לי על המסע של הזבל:

_____

_____

כמה נהניתי מהטקסט? 1 2 3 4 5

🎒 מה אני לוקח/ת איתי מהטקסט? כתבו או ציירו

בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה

בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה (המשך)

יצרה: רוית ראש בן ישי

🤿 לצלול פנימה • מה שנשאר אחרינו: סביבה וקיימות • חוברת תלמיד לחט"ב